

Voorwoord

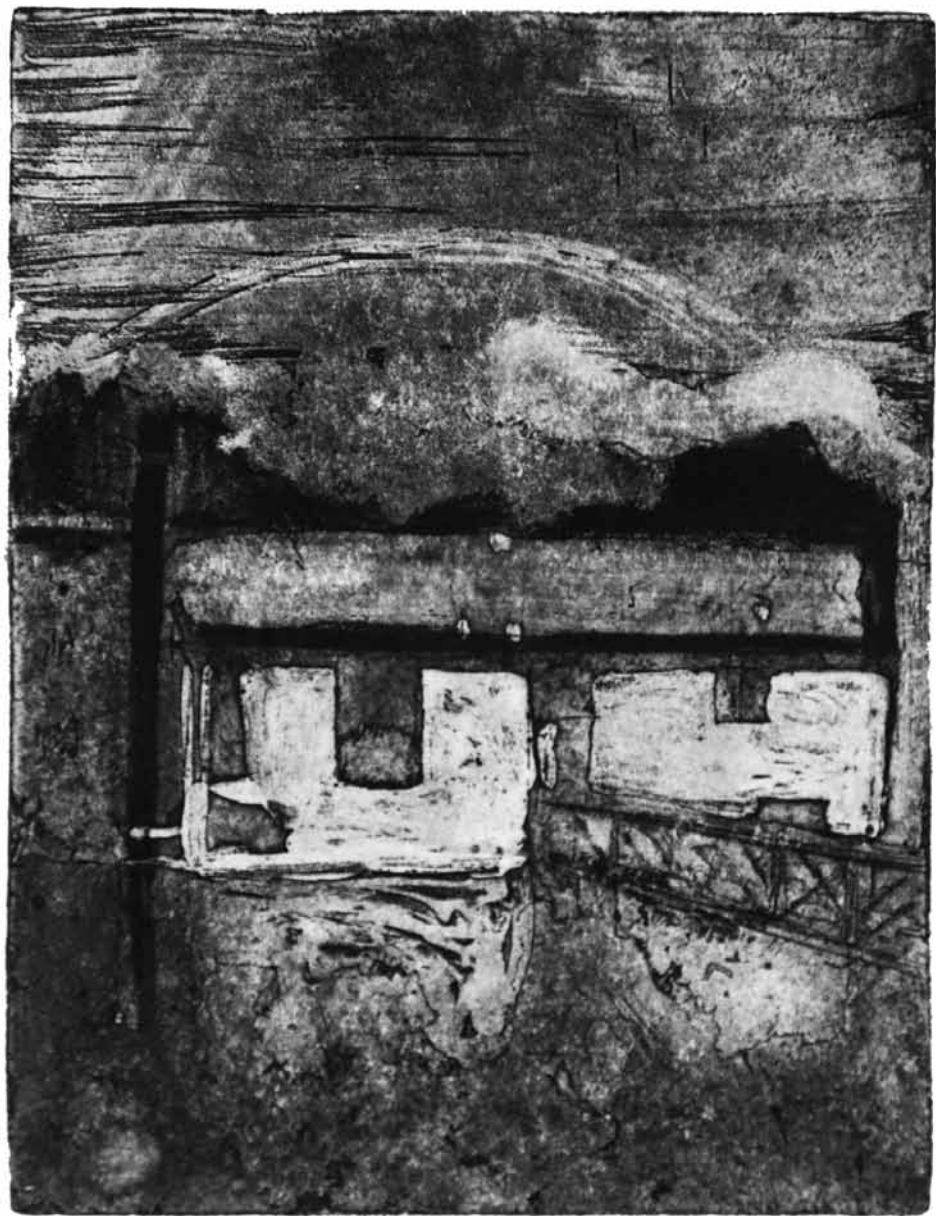
Een nieuw leven op het water, dát wilden we. Tot maart 2007 hadden we geen vermoeden van de droom die José en ik vanaf onze eerste stappen op een stukje dijk in Leeuwen ongekend hevig koesterden. Die droom werd werkelijkheid op 4 november 2007. Na een spannende driedaagse tocht op de woonboot vanaf de werf in Marknesse trokken twee slepers ons de Strang op, een nevengeul van de Waal. Ze parkeerden de gloednieuwe ark vóór ons landje, dat eigen stukkie dijk dat we in een stroomversnelling van gebeurtenissen hadden kunnen bemachtigen.

Drie geleende schaapjes hielden die zomer het gras kort tot we zelf konden maaien. We hadden een schuurtje en na een vijf maanden durende logistieke puzzel waren alle nutsvoorzieningen aangelegd. Gas, water, elektra en riolering: alles lag klaar. Alleen nog aansluiten. Oh, én even een ruim twintig meter lange loopbrug van twee ton van de wal af hijsen en tegen de woonboot aan plaatsen. Toen begon op een plek met ongekende rust een leven dat net zo beweeglijk werd als het water zelf.

Leven op een woonboot, met de stroom mee of ertegenin. Op het water gebeurt altijd wat. Kijk goed om je heen en verhalen dienen zich aan, dringen zich soms zelfs op. Je hoeft ze alleen maar op te schrijven. Dat deed ik; hoe kon ik níét? Na ruim elf jaar waterwonen had ik zo veel columns, blogs en verhalen dat de mooiste een samenhangend geheel vormden.

Het werd 'Woelwater', een boekje met watervertellingen over het leven op een rustig stukje van die geweldige en dynamische rivier, de Waal. Korte verhalen over kleine dingen, lang niet allemaal zo bijzonder. Maar sámen spreken ze beeldtaal: ze vertellen de ziel van het veranderlijke en wél bijzondere waterland-schap waarin we leven. Deze verhalen verwoorden mijn diepe liefde voor het mooiste plekje op aarde en voor het water, dat altijd in beweging is.

Karin Swanenberg, aan boord van woonboot Mirakel
Beneden-Leeuwen, 18 januari 2019

Stadsmensen

Zeer tegen mijn gewoonte in, heb ik me vandaag onder water opgesloten. Ik heb de benedenverdieping van onze ark gepoetst en ben vervolgens een paar uur lang mijn werkkamer niet uit gekomen. Zodoende heb ik me vrijwel niet met de buitenwereld bemoeid, hoe hardnekkig die ook altijd zijn best doet om binnen te komen. Het pasgeboren kalfje op de dam is me dan ook geheel ontgaan. Mijn geliefde komt vertellen hoe het nu al rondholvert terwijl de navelstreng er nog aan hangt.

's Middags is mijn hoofd eindelijk vrij. Ik loop naar boven en inspecteer door de open terrasdeur de kudde aan de overkant. Geen kalfje te zien. Wel een bruine koe die op haar zij op het strand ligt. Haar flank vertoont een flinke bolling. Daar moet haast wel een kalfje in zitten. Ze tilt één van haar gestrekte achterpoten een stukje op, alsof ze iets kwijt wil.

“Straks komt er nóg een kalfje bij, die koe is drachtig,” constateer ik met de zelfverzekerdheid der leken.

We lopen over de dijk naar het dorp en houden het beest goed in de gaten. Weer gaat die achterpoot omhoog.

“Óf ze ligt zo te trekkepoten omdat ze doodgaat,” analyseer ik de situatie vakkundig. “Óf ze gaat bevallen... óf allebei.”

Er gaat een siddering door de koe; de eerste wee... Dan een soort stuiptrekking en het dier krabbelt overeind.

“Het gaat gebeuren!” roep ik opgewonden, terwijl ik probeer te zien of er al een stukje kalf uit komt. Ik zie echter iets anders...

“De bevalling gaat niet door.”

“Waarom niet?”

“Het is een stier!”

“Stadsmens!”

“Huh, ik ben anders benieuwd wat die navelstreng van jou is geweest.”

Blizzard

Het is ‘maart-roert-zijn-staart’-weer. Tien minuten na een indrukwekkende wolkenlucht met grote stukken blauw en zonlicht dat de wilgen heloranje laat opgloeien, is de lucht egaal grijs en raast de sneeuw overdwars voorbij. IJswind stuwt het water op tot gekopte golven. De wereld is klein en grijs. Uitgerekend op dit winterse moment wiekt over ons dak een ooievaar: voorbode van de lente. Net wat witter dan de sneeuw, kalme vleugelslagen afwisselend met glijvluchten, spreidt hij zijn zwarte vingers uit als om de lucht te pakken en zich door de blizzard heen te trekken.

Terwijl de ooievaar in de werveling verdwijnt, komt een ontwor-telde wilg zo groot als een klein bos verontrustend snel op ons af. De hoge waterstand brengt rivierstroming in de Strang, die hout en afval voortdrijft. Vier dikke stammen met vele zijtakken mogen niet onder ons terras! Vlug jas aan, muts op, pikhaak gereed en wachten op de botsing. Het gevaarte raakt onze ark geluidloos en blijft besluiteloos dobberen.

Opeens staat de buurman aan dek om te helpen. Likkebaardend bij zo veel brandhout, schudden we spijtig ‘nee’: die krijgen wij echt de wal niet op. Maar we moeten hem vangen; als die woudreus de rivier bereikt, kan hij flinke problemen veroorzaken. Buurman trekt de boom naar zijn woonboot toe om hem langs zij te stallen, in afwachting van rustiger water.

Dan vaart de riviervisser langs. Hij snapt ons wuiven en wijzen onmiddellijk en sleept samen met de buurman de kolos weg naar een andere waterbuur: “Ahoy! Hout voor je kachel!” Die draait er zijn hand niet voor om: met de kraan op zijn werkschip takelt hij voor weken hout op. Hij wel. Het sneeuwt onverminderd door. Het enige wat ik kan doen, is pogen het tafereel te kieken zonder vlokken op de lens.